

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2025/13)

23.06.2025 Tarihli 32935 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin
Tebliğ (No: 2025/13)

23.06.2025 Tarihli 32935 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2025/13)

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 26/12/2023 tarihli ve 32411 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/40) ile İran İslam Cumhuriyeti menşeli 3903.19.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında kayıtlı “diğerleri” (polistiren) ithalatına yönelik olarak başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanması neticesinde alınan kararın yürürlüğe konulmasıdır.

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) CIF: Masraflar, sigorta ve navlun dahil teslimi,

b) GTİP: Gümrük tarife istatistik pozisyonunu,

c) GTP: Gümrük tarife pozisyonunu,

ç) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,

d) TGTC: İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

e) Yönetmelik: 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

MADDE 4- (1) Yürütülen soruşturma sonucunda, İran İslam Cumhuriyeti menşeli ürünlere yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmıştır. Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren Bilgilendirme Raporu Ek’te yer almaktadır.

(2) Bu çerçevede, nihai gözden geçirme soruşturması neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ile [31/12/2018 tarihli ve 30642 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2018/40\)](#) ile yürürlükte bulunan dumpinge karşı önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
3903.19	Diğerleri	İran İslam Cumhuriyeti	11,3

MADDE 5- (1) Gümrük idareleri, 4 üncü maddede GTP’si, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında karşısında gösterilen oranda dumpinge karşı kesin önlemi tahsil ederler.

(2) Bilgilendirme Raporunda soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan TGTC’de yer alan GTP ve 4 üncü maddede yer alan tablodaki eşya tanımıdır.

(3) Önleme tabi ürünün TGTC’de yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(4) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bu Tebliğ kapsamındaki önlem, yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

(5) Yönetmeliğin 35 inci maddesi uyarınca bu Tebliğ kapsamındaki önlemin sona erme tarihinden önce bir nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığı takdirde önlem, soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

EK:

2025/13 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞE DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. Genel Bilgi ve işlemler

1.1. Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, [14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun](#), [20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar](#) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içermektedir.

1.2. Mevcut önlem ve geçmişi

(1) İran İslam Cumhuriyeti (İran) menşeli [3903.19.00.00.00](#) gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında kayıtlı “diğerleri” (polistiren) için [31/12/2018 tarihli ve 30642 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2018/40\)](#) uyarınca CIF bedelin %11,3’ü oranında dampinge karşı önlem yürürlüğe konulmuştur.

1.3. Soruşturma

(1) Yönetmeliğın 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce, [27/1/2023 tarihli ve 32086 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2023/6\)](#) ile mevcut önlemin 31/12/2023 tarihinde sona ereceğı ilan edilmiştir. Mevzuatta öngörölen süreler içinde, önlemin sona ermesinin damping ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açacağı iddiasını içeren yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile ilgili ürünün yerli üreticilerinin bir NGGS açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(2) Bu çerçevede, Aschem Petrokimya Sanayi A.Ş. (Aschem) İran menşeli “diğerleri” (polistiren) ithalatına karşı NGGS açılması başvurusunda bulunmuştur. Söz konusu başvuru Dioki Petrokimya San. A.Ş. (Dioki) tarafından desteklenmiştir.

(3) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir NGGS açılmasını haklı kılacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiş olup 26/12/2023 tarihli ve 32411 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/40) ile İran menşeli 3903.19.00.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “diğerleri” (polistiren) ürününün ithalatına yönelik bir NGGS açılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütölen soruşturma tamamlanmıştır.

1.4. Yerli üretim dalının temsil niteliğı

(1) Yönetmeliğın 18 inci maddesi uyarınca yerli üretim dalını temsil etme niteliğine sahip olan yerli üretici Aschem firması tarafından yapılan başvurunun, Yönetmeliğın 20 nci maddesi uyarınca yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmıştır. Anılan firma, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.5. Soruşturma ve gözden geçirme dönemi (1) Mevcut önlemlerin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 1/1/2020-31/12/2022 dönemi ile 1/7/2022-30/6/2023 dönemi gözden geçirme dönemi; 1/7/2022-30/6/2023 dönemi ise soruşturma dönemi (SD) olarak

belirlenmiştir.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen İran'da yerleşik üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye'de yerleşik ithalatçılara ve ayrıca mezkûr ülkede yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletebilmesini teminen İran'ın Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu üründe ithalat gerçekleştirdiği tespit edilen ithalatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuş olup söz konusu firmalardan 1 tanesinin iş birliğinde bulunduğu kabul edilmiştir.

(6) İran menşeli soruşturma konusu ürünün Türkiye'ye ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalardan soru formuna yanıt vererek iş birliğinde bulunan bir firma olmamıştır.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim raporu 16/5/2025 tarihinde yayımlanmıştır.

(8) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların nihai bildirimle ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla 27/5/2025 tarihinde kamu dinleme toplantısı yapılması planlanmış olup talep eden ilgili taraf olmaması nedeniyle söz konusu toplantı gerçekleştirilmemiştir.

(9) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde değinilmiştir.

1.7. Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Aschem firmasının yerinde incelemesi 26-27-28/2/2025 tarihlerinde firmanın üretim ve idari tesislerinde gerçekleştirilmiştir.

2. Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

2.1. Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/40)'de soruşturma konusu ürün [3903.19.00.00.00](#) GTİP'i altında yer alan "diğerleri" (polistiren) olarak yer almakta iken Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde 2025 yılında yapılan düzenlemeyle söz konusu GTİP [3903.19.00.00.13](#) ve [3903.19.00.00.19](#) GTİP'leri olarak ikiye ayrılmıştır. Bu kapsamda, soruşturma konusu ürün 3903.19 gümrük tarife pozisyonu (GTP) altında sınıflandırılan "diğerleri" (polistiren) dir.

(2) Stiren monomer, üretilmek istenilen ürün tipine göre hazırlanan karışım ile bir dizi reaktörde farklı sıcaklık ve basınçlarda polimerize edilerek polistiren haline getirilmektedir.

(3) Soruşturma konusu ürünün teknik özellikler bakımından genel maksatlı polistiren (GPPS) ve yüksek darbe dayanımlı polistiren (HIPS) olarak ikiye ayrıldığı bilinmektedir. GPPS şeffaf ve kırılğan bir malzemedir. HIPS ise esnek, yüksek darbe dayanımına ve yüksek uzama oranına sahip bir polistirendir.

(4) GPPS buzdolabı endüstrisinde sebzelik, yumurtalık gibi dolap içi dekoratif malzemelerin üretiminde, inşaat izolasyonunda kullanılan extrude köpük levha üretiminde, tek kullanımlık "fast food" ambalaj malzemesi üretiminde, bardak, çatal, bıçak, CD kutusu gibi ürünlerin üretiminde kullanılmaktadır. HIPS ise televizyon, buzdolabı ve bilgisayar kasası gibi eşyaların kasalarının üretiminde ve gıda ambalajlarının üretiminde kullanılmaktadır.

(5) [İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2018/40\)](#) ile sonuçlandırılan soruşturmada yerli üretici tarafından üretilen ürünler ile önleme konu ülke menşeli ürünler arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları olarak "benzer ürün" tanımı açısından ayırım yaratan herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu defa da ilgili soruşturma kapsamında yapılan değerlendirmede, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürüne yönelik tespiti değiştirecek herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar bağlayıcı nitelikte olmayıp genel içerikli ve bilgi amaçlıdır.

2.2. Ürünün ithalinde uygulanan vergi oranları ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürünün ithalinde halihazırda %6,5 olarak gümrük vergisi uygulanmaktadır.

Tablo 1: Gümrük Vergisi Oranları

GTP / GTİP	Eşya Tanımı	KDV (%)	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)						
			1	2	3	GTS ÜLKELERİ			7
						4	5	6	
3903.19	Diğerleri	20	0	0,9	0	0	0	3	6,5
3903.19.00.00.13	Yüksek etkili polistiren (HIPS)								
3903.19.00.00.19	Diğerleri								

Kaynak: İthalat Rejimi 2025

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Morityus, Moldova, Sırbistan, Singapur, Şili, Tunus. 2: Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti, 3: BAE, 4: En Az Gelişmiş Ülkeler, 5: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler, 6: Gelişme Yolundaki Ülkeler, 7: Diğer Ülkeler

(2) Soruşturma konusu ürünün, 28/5/2017 tarih ve 30079 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/8) kapsamında İran İslam Cumhuriyeti dışında kalan tüm ülkeler menşeli olanları için 1.425 ABD doları/ton; İran İslam

Cumhuriyeti menşeli olanları içinse birim gümrük kıymetine bakılmaksızın ileriye yönelik gözetim uygulaması bulunmaktadır.

(3) [31/12/2024 tarihli ve 9391 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı](#) ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar ile soruşturma konusu ürünün İran'dan ithalinde 50 ABD doları/ton ek mali yükümlülük uygulanmaktadır.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

3.1. Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, önlemin yürürlükten kalkması halinde dumpingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir.

3.2. Dampingin devam etme ihtimali

(1) Yönetmeliğin 40 ıncı ve 41 inci maddeleri çerçevesinde, soruşturma sırasında yeniden bir dumping marjı hesaplanmamış, esas soruşturmada hesaplanan dumping marjı gösterge olarak dikkate alınmıştır.

(2) Buna göre,) [İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2018/40\)](#) ile tamamlanan esas soruşturmada, İran'da yerleşik firmalar için CIF bedelin %11,3'ü oranında dumping marjı tespit edilmiştir.

(3) Mevcut dampinge karşı önlemin hukuki ve idari alt yapısını teşkil eden esas soruşturma esnasında tespit edilen dumping marjının, İran'da yerleşik firmaların önlemin yürürlükten kalkması halindeki muhtemel davranışlarını yansıtacak önemli bir gösterge niteliği taşıdığı değerlendirilmektedir.

3.3. Dampingin yeniden meydana gelmesi ihtimali

(1) İhracatçı firmaların davranışlarını ve yeniden meydana gelmesi muhtemel olan dumpingi göstermesi açısından soruşturma konusu ülkenin üretim ve ihracat kapasitesi ile ihracat fiyatları önem arz etmektedir.

3.3.1. Soruşturma konusu ülkelerdeki üretim ve ihracat kapasitesi

(1) Soruşturma konusu ülkenin üretim ve ihracat kabiliyetlerine ilişkin değerlendirme, Uluslararası Ticaret Merkezi'nin (International Trade Center, ITC) 3903.19 gümrük tarife pozisyonu (GTP) altında kayıtlı ürünün gözden geçirme dönemindeki verileri kullanılarak yapılmıştır.

(2) ITC verileri incelendiğinde [3903.19](#) GTP altında kayıtlı üründe 2020 yılında dünya ihracatı 3,74 milyon ton, 2021 yılında 3,74 milyon ton, 2022 yılında 3,26 milyon ton, SD'de ise 2,96 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu üründe dünya ihracatının değeri incelenen dönem itibarıyla sırasıyla 3,9 milyar ABD doları, 5,8 milyar ABD doları, 5,5 milyar ABD doları ve 4,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ihracatın birim fiyatları incelenen dönemde sırasıyla 1,05 ABD doları/kg, 1,6 ABD doları/kg, 1,7 ABD doları/kg ve 1,5 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir.

(3) [3903.19](#) GTP altında kayıtlı üründe İran'ın dünyaya ihracatı 2020 yılında 184 bin ton, 2021 yılında 177 bin ton, 2022 yılında 90 bin ton ve SD'de 82 bin ton olarak gerçekleşmiştir. İran'ın dünyaya ihracatının değeri incelenen dönem itibarıyla sırasıyla 143 milyon ABD doları, 226 milyon ABD doları, 136 milyon ABD doları ve 110 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ihracatın birim fiyatları sırasıyla 0,8 ABD doları/kg, 1,3 ABD doları/kg, 1,5 ABD doları/kg ve 1,3 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir.

(4) İran'ın dünya ihracatından aldığı pay ise 2020 yılında %4,92, 2021 yılında %4,74, 2022 yılında %2,76, SD'de ise %2,77 olarak gerçekleşmiştir.

3.4. Dampingin devamı veya yeniden meydana gelmesi ihtimaline ilişkin

değerlendirme (1) Yapılan inceleme sonucunda;

i. Önlemin kalkması halinde soruşturma konusu ülkenin davranışlarını göstermesi açısından önemli bir gösterge niteliğinde olan, esas soruşturmada İran için tespit edilen damping marjının önemli oranlarda olduğu,

ii. Soruşturma konusu üründe dünyadaki önemli tedarikçilerden biri olan İran'ın Türkiye'ye yönlendirebileceği önemli bir üretim kapasitesinin ve ihracat kabiliyetinin bulunduğu,

iii. İran'ın soruşturma konusu üründeki dünya ihracatı birim fiyatlarının soruşturma konusu ürünün dünya ortalama birim fiyatlarından düşük olduğu,

hususları birlikte değerlendirildiğinde, mer'î önlemin yürürlükten kalkması halinde dumpingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

4. ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1. Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu kapsamda, ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimi, ithalat fiyatlarının seyri ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri değerlendirilmiştir. Söz konusu değerlendirme 1/1/2020-30/6/2023 dönemi için analiz edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve başvuru konusu ülkelerden yapılan ithalatın incelenmesinde Bakanlık KÜBİS veri tabanı Özel Ticaret Sistemi (ÖTS) verileri kullanılmıştır.

4.2. Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2020 yılında 229.073.466 kg, 2021 yılında 216.676.589 kg, 2022 yılında 202.404.923 kg, SD'de ise 215.391.249 kg olarak gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalat incelenen dönemde sırasıyla 235.736.035 ABD doları, 371.371.643 ABD doları, 388.866.429 ABD doları ve 346.599.800 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) Soruşturma konusu ürüne ilişkin genel ithalatın ortalama birim fiyatları, incelenen dönemde sırasıyla 1,03 ABD doları/kg, 1,71 ABD doları/kg, 1,92 ABD doları/kg ve 1,61 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir.

4.3. Ürünün soruşturma konusu ülkelere ithalatının mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) İran menşeli soruşturma konusu ürün ithalatı 2020 yılında 23.791.749 kg, 2021 yılında 22.461.141 kg, 2022 yılında 34.226.883 kg, SD'de ise 5.080.818 kg olarak gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalat incelenen dönemde sırasıyla 25.561.734 ABD doları, 30.086.038 ABD doları, 29.160.810 ABD doları ve 7.159.349 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) İran menşeli soruşturma ürün ithalatının ortalama birim fiyatları, incelenen dönemde sırasıyla 1,07 ABD doları/kg, 1,34 ABD doları/kg, 0,85 ABD doları/kg ve 1,41 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir.

(4) İran menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının toplam ithalat içindeki payı incelenen dönemde sırasıyla %10,39, %10,37, %16,91 ve %2,36 olarak gerçekleşmiştir.

4.4. Diğer ülkelerden ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün diğer ülkelerden ithalatı 2020 yılında 205.281.717 kg, 2021 yılında 194.215.448 kg, 2022 yılında 168.178.040 kg, SD'de ise 210.310.431 kg olarak gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalat incelenen dönemde sırasıyla 210.174.301 ABD doları, 341.285.605 ABD doları, 359.705.619 ABD doları ve 339.440.451 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları, incelenen dönem itibarıyla sırasıyla 1,02 ABD doları/kg, 1,76 ABD doları/kg, 2,14 ABD doları/kg ve 1,61 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir.

(4) Söz konusu ithalatın toplam ithalat içindeki payı incelenen dönemde sırasıyla %89,61, %89,63, 83,09%, %97,64 olarak gerçekleşmiştir.

4.5. İthalatın nispi gelişimi

(1) Önlem konusu ithalatın nispi gelişimini görebilmek için soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle yerli üretim dalı ve diğer yerli üreticinin yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili yıllarda toplam Türkiye benzer mal tüketimi elde edilmiştir. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2020 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

- (2) Bu çerçevede, yurt içi tüketim endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 95 birim, 2022 yılında 88 birim ve SD'de 93 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (3) İran menşeli ithalatın pazar payı 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 99 birim, 2022 yılında 164 birim ve SD'de 23 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (4) Diğer ülkeler menşeli ithalatın pazar payı 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 99 birim, 2022 yılında 93 birim ve SD'de 111 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (5) Yerli üretim dalının pazar payı 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 103 birim, 2022 yılında 98 birim ve SD'de 95 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.6. Soruşturma konusu ithalatın iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi 4.6.1. Fiyat kırılması

- (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dumpingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, ithal ürünün ağırlıklı ortalama pazara giriş fiyatının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi birim satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.
- (2) Fiyat kırılması hesaplanırken, ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatının üzerine soruşturma konusu ülkeye yönelik uygulanan gümrük vergisi (%6,5) ile CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.
- (3) Dampinge karşı önlemin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla, anılan fiyatlara dampinge karşı önlem eklenmemiştir.
- (4) Bu kapsamda, İran menşeli ithalatın yerli üreticinin fiyatlarını 2020 yılında kırmadığı, 2021 yılında %10 ila %20 arasında yer alan bir oranda kırdığı, 2022 yılında %100 ila %110 arasında yer alan bir oranda kırdığı, SD'de %10 ila %20 arasında yer alan bir oranda kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2. Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dumpingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir. Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dumpingli olduğu öne sürülen ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir. Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün gümrük vergisi ve gümrükleme masrafları dahil Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatı ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama ticari maliyetine makul bir kâr oranı (%X) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(2) Dampinge karşı önlemlerin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla, anılan fiyatlara dampinge karşı önlem eklenmemiştir.

(3) Bu kapsamda, İran menşeli ithalatın yerli üreticinin fiyatlarını 2020 yılında baskılamadığı, 2021 yılında %0 ila %10 arasında yer alan bir oranda baskıladığı, 2022 yılında %140 ila %150 arasında yer alan bir oranda baskıladığı, SD’de %10 ila %20 arasında yer alan bir oranda baskıladığı tespit edilmiştir.

4.7. Yerli üretim dalının ekonomik

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, yerli üretim dalının gözden geçirme dönemine ait verileri esas alınarak incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde kg ölçü birimi kullanılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2021 yılında 102 birim, 2022 yılında 88 birim, SD’de ise 98 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının 2020 yılında 100 birim olan kapasite endeksi sonrasında da sabit kalmıştır. KKO endeksi ise sırasıyla 100 birim, 102 birim, 88 birim ve 98 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2021 yılında 98 birim, 2022 yılında 86 birim, SD'de ise 88 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Aynı dönemde, yurt içi satış değeri endeksi sırasıyla 100 birim, 119 birim, 53 birim ve 26 birim olmuştur.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 247 birim, 2022 yılında 202 birim, SD'de ise 260 birim olmuştur.

(4) Aynı dönemde, yurt dışı satış değeri endeksi sırasıyla 100 birim, 292 birim, 114 birim ve 69 birim olarak gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurtiçi satış birim fiyatı endeksi 2021 yılında 121 birim, 2022 yılında 61 birim, SD'de ise 30 birim seviyesine gerilemiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi gözden geçirme döneminde sırasıyla 100 birim, 103 birim, 98 birim ve 95 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olan birim sınai maliyet endeksi 2021 yılında 112 birim, 2022 yılında 72 birim ve SD'de 32 birim olurken; faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi sırasıyla 100 birim, 111 birim, 70 birim ve 31 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 272 birim, 2022 yılında -75 birim ve SD'de 8 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi 2020 yılından itibaren sırasıyla 100 birim, 142 birim, 10 birim ve 12 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarının birim kârlılığı ise 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 219 birim, 2022 yılında 41 birim ve SD'de 69 birim seviyesindedir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının 2020 yılında 100 birim olan dönem sonu stok miktarı endeksi, 2021 yılında 183 birim, 2022 yılında 205 birim ve SD'de 341 birim seviyesindedir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi gözden geçirme dönemi boyunca değişmemiştir.

g) Ücretler

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 53 birim, 2022 yılında 28 birim ve SD'de 19 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 102 birim, 2022 yılında 88 birim ve SD'de 98 birim seviyesindedir.

h) Nakit akışı

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne ilişkin amortisman ve kârlılık değerleri dikkate alınarak hesaplanan nakit akışı endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 182 birim, 2022 yılında -12 birim ve SD'de 14 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklük endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 73 birim, 2022 yılında 36 birim ve SD’de 21 birim olarak gerçekleşmiştir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi aynı dönemde sırasıyla 100 birim, 86 birim, 42 birim ve SD’de 23 birim olarak gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönem boyunca yenileme yatırımları 100 birim, 444 birim, 110 birim ve 82 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının tevsi yatırımları endeksi 2022 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde 2023 yılında 54 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.8. Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelendiğinde, soruşturma konusu üründe yerli üretim dalının üretim, yurt içi satış miktarı, dönem sonu stok miktarı, stok çevrim hızı, öz sermaye, karlılık ve nakit akışı gibi ekonomik göstergelerinde bozulmalar tespit edilmiştir.

(2) Öte yandan, incelenen dönemde yerli üretim dalının yurt dışı satış miktarı ve değerinde iyileşme tespit edilmiştir.

4.9 Zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesine ilişkin değerlendirme

(1) Zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesi ihtimaline ilişkin yukarıdaki bilgiler çerçevesinde,

- i. İran menşeli ithalatın 2020-2022 döneminde devam ettiği ve payının önemli düzeylerde olduğu,
- ii. 2021 ve 2022 yılları ile SD’de İran menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı,
- iii. Mevcut önleme rağmen 2022 yılında ve SD’de yerli üretim dalının pazar payının azaldığı, önlemin ortadan kalkmasıyla yerli üretim dalındaki pazar kaybının daha da artabileceği,

iv. Önlemin varlığına rağmen yerli üretim dalının yerli üretim dalının üretim, yurt içi satış miktarı, dönem sonu stok miktarı, stok çevrim hızı, öz sermaye, karlılık ve nakit akışı gibi ekonomik göstergelerinde bozulmalar olduğu, görülmektedir.

(2) Tüm bu hususlar birlikte dikkate alındığında, zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu düşünülmektedir.

5. Sonuç

(1) Yürütülen soruşturma esnasında elde edilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, yürürlükteki önlemin ortadan kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ile İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/40) ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
3903.19	Diğerleri	İran İslam Cumhuriyeti	11,3

[Mevzuat için Tıklayınız.](#)